

Есімі алты алашка мәлім, әйгілі шұбыртпалы Ағыбай батырды Омбы генерал-губернаторы кезінде Кенесары әскерінің қолбасшысы болғаны үшін жауапқы тартуды аға сұлтан Ыбырайға тапсырады. Ыбырай қолшөкпарларын жинап, Ағыбайды алдыртады. Мұны естіген халық Ағыбайға араша түсу үшін Ыбырайға сөзі өтеді-ау деген қадірлі адамдарды жібереді. Оларды салқын қабылдаған Ыбырай он қабақ таныта қоймайды. Сөз сұраған Қопбайды мензеп:

Мынау кім? Қопбай ма, бөкбай ма? Аузына келгенін оттай ма, бұл да ел намысын жоқтай ма? – деп тыйып тастайды.

Аға сұлтанның озбырлығына күйінген ел ағалары келесі жолы Ыбырайға атакты Жанкүтты биді жұмсайды. Жанкүтты Ыбырайдың үйіне кіріп келеді. Сұлтан оған да «отыр» демей жатып:

- Мынауын қандай пошым? Басы жалпақ, бұты талтақ екен.

Қазақ па, әлде қалмақ па? – деп астамсиды.

Сонда Жанкүтты дуанбасыға тік қарап:

- Тантайма, аға сұлтан! Мен қалмақ емес, қазақпын. Осында отырғандардың бәрінен таза, ақпын. Жар жығылса, сұға сүйенеді. Су тасыса жарға сүйенеді. Мен жығылсам бес атаға сүйенемін, сен жығылсан, жалғыз үй Естек, кімге сүйенесін? Ағыбайдың ісі арам болса, айдаң! Қара тобыр халқы бар, іздеп алар арты бар, не болмаса мақтан үшін ел жинамай тарқат. Мизамның да молшері бар, нарқы бар, - депті.

Шешеннің дуалы аузынан сөскенген қыпшақ Ыбырай сұлтан сонда: «Жанкүтты бес атаны аузына алды, енді болмас», - деп Ағыбай батырды азат етіпті.

Шілікбай Кокөнтегі

Караганды каласы

Парасат №11, 2002. Караша. 26-бет